

ಮೂರು ಸರ್ಕಾರ, ಐವರು ಸಿಎಂಗಳು ಬದಲಾದರೂ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿ | ಧೂಳು ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವ ಕಡತ ಕುಂಟುತ್ತಿದೆ ಅಕ್ರಮ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ತನಿಖೆ

ಗ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಭಟ್ Raghavendra Bhat
raghavendra_bhat1@timesgroup.com

23/1/2020

ರಾಜ್ಯ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಭಾರ ಸದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದ ಅಕ್ರಮ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದವರ ವಿರುದ್ಧದ ತನಿಖೆ ಈಗ ಮತ್ತಷ್ಟು ನಿಧಾನಗೊಂಡಿದ್ದು, ಮೂರು ಸರ್ಕಾರ, ಐವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬದಲಾದರೂ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ವರದಿ ಆಧರಿಸಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಬೊಕ್ಕಾಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕೋಟಿ ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ್ದ ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಓಟಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಪ್ರಮುಖ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿವೃತ್ತ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಎನ್.ಸಂತೋಷ್ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಎರಡು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆ ಸಮೇತ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಕ್ರಮ ಗಣಿ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ನೇತೃತ್ವದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಆವಧಿಯಲ್ಲೇ ತನಿಖೆಯ ಮೇಲೊಂದು ತನಿಖೆಗಾಗಿ ಎಸ್.ಬಿ. ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ತನಿಖೆಗೆ ಆದೇಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕರಣದ ಬಲ ಉಡುಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತ ಬಿಜೆಪಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ತನಿಖೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ನಿಧಾನ ಗತಿಗೆ ತಿರುಗಿತು. ಗ್ರೂಪ್ ಎ, ಬಿ ಮತ್ತು ಸಿ ಪಂತದ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯ ಜತೆಗೆ ಪಟ್ಟಾ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿನ ಅಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತನಿಖೆಯ ಮೇಲ್ನೋಟ ತನಿಖೆ: ಅಕ್ರಮ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ವರದಿ-2ರ 28 ಅಧ್ಯಾಯ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಗಣಿ ಮತ್ತು ಭೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಬ್ಯಾರಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಹಾಗೂ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗಾ ಇಲಾಖೆಯ 617 ಅಧಿಕಾರಿ/ ನೌಕರರು ಈ ಹಗರಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸಿದ 382 ಕಂಪನಿಗಳು ಹಾಗೂ ಟೀಡರ್ ಗಳಿಂದ ರಿಸ್ಕ್ ಅಪ್‌ಟಾಕ್ ಪಡೆದು ಅಂದರನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಅಪವಿವಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯಿದೆ ಅನ್ವಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಜತೆಗೆ ಲಂಚದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಲೋಕಾಯುಕ್ತರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಶಿಫಾರಸು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವ ಬದಲು ನಿಗೂಳ ಸೇವಾ ನಿಯಮಾವಳಿ (ವರ್ಗೀಕರಣ, ಒಂದು ತ್ರಣ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ) ಅನ್ವಯ ನವೆಂಬರ್ 11, 2013ರಂದು ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮತ್ತೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತಕ್ಕೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಾಗಿ ಏಳು ವರ್ಷ ಕಳೆದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಧೈರ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿಲ್ಲ. ಎಸ್.ಬಿ. ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಭೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಡತ ಧೂಳು ತಿನ್ನುತ್ತಿದೆ.

ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ವರದಿಯಲ್ಲಿನ ಸಾರಾಂಶ

ಯಾವ ಇಲಾಖೆ ಬಾಗಿ

- ಕಾರಿಗಿ
- ಭೂಲಿಲಾ
- ಗಣಿ, ಭೂ ವಿಜ್ಞಾನ
- ಲರಣ
- ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಕೆಲ
- ಓರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

617 ಅಧಿಕಾರಿ / ನೌಕರರು
382 ಕಂಪನಿಗಳು ಗಣಿ ಅಕ್ರಮ
ಸಾಗಸಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಗಿ

ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರ ಪ್ರಮುಖ ಜಿಲ್ಲೆ

ಬಳ್ಳಾರಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ತುಮಕೂರು, ಕಾರವಾರ
ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿ ಅಕ್ರಮ ಸಾಗಣೆ
ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ

ಪೆನ್‌ಡ್ರೈವ್‌ನಿಂದ ಹೊರ ಬಿತ್ತು ಹಗರಣದ ಪೂರಣಿ

ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹುತೇಕರು ನಿವೃತ್ತಿ/ಮರಣ

ಕಾರದವು ಮಿಷನ್ ಹಾಗೂ ಸಹಚರರಿಂದ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಪೆನ್‌ಡ್ರೈವ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಗರಣದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ ಬಯಲಾಯಿತು. 60 ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಗೂ ನಗದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಿಷನ್ ಲಂಚ ನೀಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಪೆನ್‌ಡ್ರೈವ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಇತ್ತು.

ಜೀವದ ಹಂಗು ತೊರೆದು ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ್ದ ಡಾ.ಯು.ವಿ.ಸಿಂಗ್ ಮತ್ತಿತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿ ಮಧುಕರ ಶೆಟ್ಟಿ ನಿರಾಶ್ರಿತರಾಗಿದ್ದು ನಿಧನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆರೋಪ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕರು ತನಿಖೆ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮುನ್ನವೇ ಪರ್ತಾಗಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಹಗರಣದಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನೇ ನಡೆಸಿದ್ದ ಗಣಿ ಇಲಾಖೆ ನೌಕರ ಬಿ.ಎ.ಎಂ.ದತ್ತೇಶ್ವರ್ 2015ರಲ್ಲೇ ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ವರದಿ ಆಧರಿಸಿ 2011ರಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳೇನೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಜನವರಿ 17, 2020ರಂದು ನಡೆದ ಭರವಸೆಗಳ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದೆ. ವರದಿ ಆಧರಿಸಿ ಯಾರ ವಿರುದ್ಧವೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಾಹಿತಿ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ.

31,40,000
ಮಿ.ಟನ್ ಅನಿರು ಕಲ್ಲು ಸಾಗಣೆ
15,700
ಹಾಲೋಗ್ರಾಮಗಳು ಮಾಯ

2011ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ನೀಡಿದ್ದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಜತೆಗೆ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಾಗಿ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದ. ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ನಿಂತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಕ್ರಮವೆಸಗಿದವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಜರೂರ, ದೇಶಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು? ಎಂಬ ಧೋರಣೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಮನಸಿದರೆ ಮಾರ್ಗ ಹುಡುಕಿಸಬಹುದು. ಮನಸ್ಸೇ ಇಲ್ಲವಾದರೆ...

ವಿಚಾರಣೆ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಪ್ರಮುಖ ಆರೋಪಿಯೂ ನಿಧನ

ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಪ್ರಕರಣವೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಬರೋಬ್ಬರಿ 31,40,000 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಅನಿರು ಕಲ್ಲು ಸಾಗಣೆಗೆ ಕಾರಣರಾದ ಗಣಿ ಮತ್ತು ಭೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ ಹೊಸಬೇಟೆ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರ ಕೆಜಿಬಿ ಶಿವಪ್ಪ ಲಿಖಾರ ಬಿ.ಎ.ಎಂ.ದತ್ತೇಶ್ವರ್ 2015ರಲ್ಲೇ ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲಾಖೆಯ ಸುಮಾರು 15,700 ಹಾಲೋಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಕ್ರಮ ಅಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಈತನ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಹಾಗೂ ಇಲಾಯಾ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದರು.

-**ನ್ಯಾ. ಸಂತೋಷ್ ಹೆಗ್ಡೆ** ನಿವೃತ್ತ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ